

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH KURSARI
TAYANCH O'QUV REJA

Malaka yo'nalishi:
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilari (2-toifali va mutaxassis)

I. O'QUV JARAYONI JADVALI

Vaqt	Kunlar																						O'quv jarayoni				
Hafta	1-hafta						2-hafta						3-hafta						4-hafta				Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma mashg'ulot	Yakuniy attestatsiya
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	17				
Kun															K						M			14		1	2
Soat	6	6	6	6	6		6	6	6	6	6		6	6	6	6	6		4	6			100	40	48	6	6



Nazariy va amaliy mashg'ulot



Ko'chma mashg'ulot



Mustaqil ta'lim

II. O'QUV REJASI

T/r	O'quv fanlari, fan modullari va bloklarining nomlari	Umumiy o'quv yuklama hajmi		Auditoriya mashg'ulotlari (soatlarda)				Yakuniy attestatsiya	Soatlarning haftalar bo'yicha taqsimoti			
		Soat	%	Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma mashg'ulot		1-hafta	2-hafta	3-hafta	4-hafta
									30	30	30	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish	20	20,0	20	10	10	0		8	8	4	0
1.1	Maktabgacha ta'lim tizimiga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar	4	4,0	4	2	2			4			
1.2	Maktabgacha ta'lim tarbiyani milliy-ma'naviy qadriyatlar asosida tashkil etish	4	4,0	4	2	2			4			
1.3	Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalar xavfsizligini ta'minlashning huquqiy asoslari hamda bolalarga nisbatan zo'ravonlik holatlarini oldini olish	4	4,0	4	2	2				4		
1.4	Maktabgacha ta'lim tashkilotida mehnat muhofazasini tashkil etish	4	4,0	4	2	2				4		
1.5	Maktabgacha ta'lim tashkilotida sog'lom ovqatlanishni tashkil etishda jamoatchilik nazorati	4	4,0	4	2	2					4	
2	Umumkasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish	26	26,0	26	10	10	6		10	8	8	0
2.1	Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari va Davlat dasturini joriy etishning samarali usullari	6	6,0	6	2	4			6			
2.2	Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi	6	6,0	6	2	4			4	2		
2.3	Tarbiyachining ish hujjatlari	10	10,0	10	4		6			4	6	
2.4	Maktabgacha yoshdagi bolalarni savodga o'rgatish	4	4,0	4	2	2				2	2	
3	Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga zamonaviy yondashuvlar	48	48,0	48	20	28	0	0	12	14	18	4
3.1	STEAM texnologiyasi asosida ta'limiy faoliyatni tashkil etish	8	8,0	8	2	6			6	2		
3.2	Maktabgacha talimda Art texnologiyalari	6	6,0	6	2	4			4	2		
3.3	Maktabgacha ta'limda modellash tirish texnologiyalaridan foydalanish	4	4,0	4	2	2			2	2		
3.4	Rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyat	22	22,0	22	10	12				8	14	
3.5	Tarbiyachilarining raqamli kompetensiyalari va texnologiyalari	4	4,0	4	2	2					4	
3.6	Tanlov moduli (1.MTTda iqtisodiy tarbiya. 2.Musiqqa mashg'ulotlarida bolalarning ijodkorligini rivojlantirish)	4	4,0	4	2	2						4
4	Yakuniy attestatsiya	6	6,0	6				6				6
	Hammasi	100	100,0	100	40	48	6	6	30	30	30	10

Izoh:

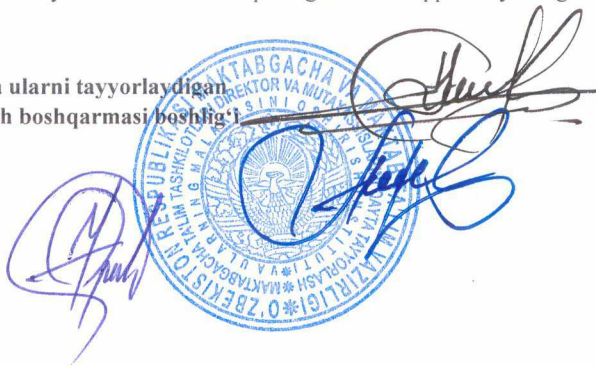
1. O'quv rejasi asosida kurs mashg'ulotlarini tashkil qilishda:
 - o'quv rejadagi modullarning nomlanishi va ularga ajratilgan soatlar miqdorini o'zgartirishga yo'l qo'yilmaydi;
 - o'quv yuklamasining umumiy hajmini saqlagan holda o'quv modullariga ajratilgan soatlarning haftalar bo'yicha taqsimotini mustaqil belgilash mumkin.
2. Tinglovchilar o'quv rejaning "Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga zamonaviy yondashuvlar" moduli bo'yicha ilg'or pedagogik uslub va texnologiyalarni qo'llashga doir topshiriqlarni bajarishdan iborat malaka ishini (loyiha ishi, mikrodars va boshqa) tayyorlaydilar.
3. Yakuniy attestatsiya kurs oxirida nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni tinglovchilar tomonidan o'zlashtirish darajasini baholashdan iborat yakuniy nazorat sinovi va malaka ishi (loyiha ishi yoki mikrodars taqdimoti) himoyasi tarzida o'tkaziladi.
4. Malaka ishi tinglovchilar tomonidan mustaqil tayyorlanadi va uning himoyasini o'tkazish ajratilgan vaqtlarda amalga oshiriladi.
5. Ushbu o'quv reja malaka oshiruvchi kadrlarning quyidagi yo'nalishlari uchun amal qiladi:
 - 1) Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilari

O'quv reja Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktor va mutaxassislarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti Kengashining 2025-yil 29-dekabrdagi 11-son bayonnomasi bilan ma'qullangan va tasdiqqa tavsiya etilgan.

Pedagog kadrlar salohiyatini oshirish va ularni tayyorlaydigan muassasalar faoliyatini muvofiqlashtirish boshqarmasi boshlig'i

MTMDMQTMOI rektori

MTMDMQTMOI prorektori



H.G'aniyev

N.Abdullayeva

D.Dustov

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI**

**MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTLARI DIREKTOR
VA MUTAXASSISLARINI QAYTA TAYYORLASH VA
ULARNING MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI**

**MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTI TARBIYACHILARI
UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH (malaka oshirish)
KURSINING**

O‘QUV DASTURI
(2-toifali va mutaxassis tarbiyachilar)

Toshkent – 2026

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI

MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTLARI DIREKTOR
VA MUTAXASSISLARINI QAYTA TAYYORLASH VA
ULARNING MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI

Maktabgacha ta’lim tashkiloti tarbiyachilari
uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursining
O‘QUV DASTURI

Tuzuvchilar:

F.R.Qodirova	MTTDMQTMOI “Maktabgacha va inklyuziv ta’lim metodikasi” kafedrası professori, p.f.d.
N.M.Uralova	MTTDMQTMOI “Maktabgacha va inklyuziv ta’lim metodikasi” kafedrası katta o‘qituvchisi
M.M.Rizayeva	MTTDMQTMOI “Maktabgacha va musiqiy ta’lim” kafedrası dotsenti
X.E.Mamatova Sh.B.Kattaho‘jayeva	MTTDMQTMOI “Maktabgacha va musiqiy ta’lim” kafedrası katta o‘qituvchilari
Y.R. Jumayev	MTTDMQTMOI “Maktabgacha ta’lim menejmenti” kafedrası katta o‘qituvchisi
X.Eshmatova	MTTDMQTMOI “Pedagogika va psixologiya” kafedrası katta o‘qituvchisi

Maslahatchi:

Kristian Fabbi	“Redjio Children” tashkiloti rahbari, UNESCO ning maktabgacha ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha xalqaro eksperti
----------------	---

Taqrizchilar:

N.N.Djamilova	Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti “Maktabgacha ta’lim” fakulteti “Maktabgacha ta’lim metodikasi” kafedrası prof. (DsC)
S.S.Raximova	MTTDMQTMOI — “Maktabgacha va inklyuziv ta’lim metodikasi” kafedra mudiri p.f.f.d (PhD)

Mazkur o‘quv dasturi Maktabgacha ta’lim tashkilotlari direktor va mutaxassislarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti Kengashining 2025-yil 29-dekabrda 11-son yig‘ilish bayonnomasi bilan ma’qullangan va tasdiqlashga tavsiya etilgan.

KIRISH

Mamlakatimizda maktabgacha ta'lim tizimini isloh qilish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, shuningdek, pedagog kadrlarning kasbiy salohiyatini muntazam rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagog xodimlarining uzluksiz kasbiy rivojlanishini ta'minlash, ularning kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Ushbu o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 16-dekabrda qabul qilingan "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida" 595-sonli qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 21-iyundagi "Maktabgacha va maktab ta'limi tashkilotlari xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" PQ-231-son qarori, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 8-iyuldagi "Maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagogining kasbiy standartini tasdiqlash to'g'risida" 423-son qarori, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2024-yil 1-avgustdagi "Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tizimi xodimlari asosiy lavozimlarining malaka tavsiflarini tasdiqlash to'g'risida" 238-sonli buyrug'i, 2025-yil 29-avgustdagi "Maktabgacha ta'lim tashkiloti va pedagoglarning ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risida" 323-sonli buyrug'i ijrosini ta'minlash maqsadida tuzilgan bo'lib, zamonaviy talablar asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlari musiqa rahbarlari uzluksiz kasbiy rivojlantirish ko'nikmalarini shakllantirish va kasbiy kompetentligini muntazam oshirishni nazarda tutadi.

O'quv dasturi maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagog xodimlarining kasbiy kompetentligini oshirish, pedagogik faoliyatda zamonaviy ta'lim texnologiyalarini qo'llash, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim tamoyillarini amalga oshirish, inklyuziv ta'limni tashkil etish, tarbiyalanuvchilar hayoti va sog'ligini muhofaza qilish, shuningdek, ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirishga qaratilgan.

O'quv dasturi mazmuni maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, sohada amalga oshirilayotgan islohotlar, pedagogik etika va muloqot madaniyati, me'yoriy-huquqiy hujjatlar mazmuni, innovatsion va raqamli ta'lim texnologiyalarini joriy etish hamda pedagoglarning uzluksiz kasbiy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiluvchi bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga yo'naltirilgan.

Mazkur o'quv dasturi maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilari uchun mo'ljallangan bo'lib, ularning kasbiy salohiyatini oshirish, amaliy faoliyatda zamonaviy pedagogik yondashuvlarni samarali qo'llash hamda ta'lim-tarbiya jarayoni sifatini yuksaltirishga xizmat qiladi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish kurslari o'quv dasturi tarbiyachilar malakasini oshirish, ularning

kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash ko'nikmalarini takomillashtirishga qaratilgan bo'lib, tarbiyachilar egallashi lozim bo'lgan umumiy kompetensiyalar asosida shakllantirilgan quyidagi blok va modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi.

1. Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish

- 1.1. Maktabgacha ta'lim tizimiga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar
- 1.2. Maktabgacha ta'lim tarbiyani milliy-ma'naviy qadriyatlar asosida tashkil etish
- 1.3. Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalar xavfsizligini ta'minlashning huquqiy asoslari hamda bolalarga nisbatan zo'ravonlik holatlarini oldini olish
- 1.4. Maktabgacha ta'lim tashkilotida mehnat muhofazasini tashkil etish
- 1.5. Maktabgacha ta'lim tashkilotida sog'lom ovqatlanishni tashkil etishda jamoatchilik nazorati

2. Umum-kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish

- 2.1. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari va Davlat dasturini joriy etishning samarali usullari
- 2.2. Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi
- 2.3. Tarbiyachining ish hujjatlari
- 2.4. Maktabgacha yoshdagi bolalarni savodga o'rgatish

3. Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga zamonaviy yondashuvlar

- 3.1. STEAM texnologiyasi asosida ta'limiy faoliyatni tashkil etish
- 3.2. Maktabgacha ta'limda Art texnologiyalari
- 3.3. Maktabgacha ta'limda modellashtirish texnologiyalaridan foydalanish
- 3.4. Rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyat
- 3.5. Tarbiyachilarining raqamli kompetensiyalari va texnologiyalari
- 3.6. Tanlov moduli
 - 1.MTTda iqtisodiy tarbiya.
 - 2.Musiqa mashg'ulotlarida bolalarning ijodkorligini rivojlantirish

4. Yakuniy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Kursning maqsadi - maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining kasbiy bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini yangilash va rivojlantirish orqali maktabgacha ta'lim jarayonining sifatini oshirish, bolalar uchun innovatsion, samarali va rivojlantiruvchi ta'lim-tarbiya muhitini yaratishga ko'maklashishdan iborat.

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

- maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarning faoliyati O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimiga qo'yilgan davlat talablari va standartlariga muvofiqligini ta'minlashni hamda mazkur hujjatlarda belgilangan vazifalarni asoslarini o'rgatish;

- maktabgacha ta'lim sohasidagi yangi nazariy bilimlar va amaliy tajribalar bilan tanishtirish;

- kasbiy faoliyatda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, raqamli texnologiyalar va interaktiv metodlardan foydalanish bo'yicha ko'nikmalarni rivojlantirish;

- bolalar qiziqishlari, ehtiyojlari va qobiliyatlarini aniqlashga va ularga mos ta'lim-tarbiya usullarini qo'llashga o'rgatish;

- tarbiyachilarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtirishga yordam berish, ular faoliyatini yanada samarali tashkil etish;

- maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda yuqori sifat standartlariga erishish uchun zarur kompetensiyalarni shakllantirish;

- o'quv-tarbiyaviy jarayonni to'g'ri rejalashtirish va tashkil qilish bo'yicha metodik ko'rsatmalar bilan tanishtirish;

- tarbiyachilarning o'z faoliyatini tahlil qilish va rivojlantirish uchun zarur bo'lgan o'zini o'zi baholash ko'nikmalarini rivojlantirish.

Ushbu vazifalar maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining kasbiy rivojlanishini uzluksiz ta'minlash va ular faoliyatini yangi bosqichga olib chiqishga yordam beradi.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

tinglovchilarning bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligi hamda kompetentligiga qo'yiladigan malaka talablari bilan belgilanadi.

Kurs hajmi

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilari uzluksiz kasbiy rivojlantirish (malaka oshirish) o'quv kursining hajmi **4 ta blok, 15 ta modul** va yakuniy sinovdan iborat bo'lib, jami **100 soatni** tashkil etadi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilari uzluksiz kasbiy rivojlantirish (malaka oshirish) kursi

T/r	O'quv fanlari, fan modullari va bloklarining nomlari	Umumiy o'quv yuklama hajmi		Auditoriya mashg'ulotlari			Ko'chma	Yakuniy attestatsiy
		Soat	%	Jami	Nazariy	Amaliy		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish	20	20,0	20	10	10		
II	Umum-kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish	26	26,0	26	10	10	6	
III	Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga zamonaviy yondashuvlar	48	48,0	48	20	28		
IV	Yakuniy attestatsiya	6	6,0	6				6
	Jami	100	100,0	100	40	48	6	6

Izoh: "Ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish" bloki tarkibiga kiruvchi o'quv modullarining dasturi alohida invariant dastur sifatida tasdiqlangan.

II. UMUM-KASBIY KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH

2.1. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari va davlat dasturini joriy etishning samarali usullari

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma
1.	Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishi va ta'lim olishiga qo'yiladigan talablarining mazmuni, mohiyati hamda belgilangan rivojlanish katta sohalar va ularga oid har bir kichik sohaga taaluqli talablar.	2	2		
2.	Davlat dasturining mazmuni, mohiyati hamda uni amaliyotda qo'llash jarayonlari.	2		2	
3.	Davlat dasturi asosida bolalarni markazlarning integratsiyasi va o'yinlardan foydalanish orqali rivojlantirish.	2		2	
	Jami:	6	2	4	

1-Mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishi va ta'lim olishiga qo'yiladigan talablarining mazmuni, mohiyati hamda belgilangan rivojlanish katta sohalar va ularga oid har bir kichik sohaga taaluqli talablar.

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishi va ta'lim olishiga qo'yiladigan talablarining maqsadi, vazifalari, tamoyillari va MTTda bolalar rivojlanishiga qaratilgan katta sohalar va ular qamrab olgan kichik sohalarga qo'yiladigan talablar.

2-Mavzu. Davlat dasturining mazmuni, mohiyati hamda uni amaliyotda qo'llash jarayonlari.

(2 soat amaliy mashg'ulot).

Dasturining maqsadi, vazifalari, tamoyillari va MTTda bolalar rivojlanishida qo'llanadigan kompetensiyalar: kommunikativ; Ijtimoiy, shaxsiy (Men-konsepsiyasini shakllantirish); Kognitiv (bilish); «Tanqidiy fikrlash» kompetensiyalar, ularning ahamiyati va amaliyotda qo'llanishini tahlili.

3-Mavzu. Davlat dasturi asosida bolalarni markazlarning integratsiyasi va o'yinlardan foydalanish orqali rivojlantirish.

(2 soat amaliy mashg'ulot).

Dastur asosida bolalarni kuyidagi markazlar: "Til va nutq" "Qurish-konstruktsiyalash va matematika", "Fan va tabiat", "San'at", "Syujetli rolli o'yinlar va sahnalashtirish" integratsiyasi rivojlanish markazlari integratsiyasi va o'yinlardan foydalanish orqali rivojlantirish.

2.2. Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma
1.	MTTda bolalarning rivojlanish asoslari	2	2		
2.	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin va o'rganish	2		2	
3.	Terapiyalar orqali bolalarni korreksiya qilish	2		2	
	Jami:	6	2	4	

1-mavzu: MTTda bolalarning rivojlanish asoslari

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Bolalar rivojlanishining bosqichlari. Fiziologik va psixologik rivojlanishning o'zaro bog'liqligi.

2-mavzu: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin va o'rganish

(2 soat amaliy mashg'ulot)

O'yinning psixologik ahamiyati. Turli o'yin turlari va ularning rivojlantiruvchi funksiyalari.

3-mavzu: Terapiyalar orqali bolalarni korreksiya qilish

(2 soat amaliy mashg'ulot).

Art-terapiya orqali bolalarni ruhiyatini o'rganish. Ertak terapiya orqali bolalarni o'rganish.

2.3.Tarbiyachining ish hujjatlari

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma
1.	Tarbiyachining ish hujjatlarini rasmiylashtirish	2	2		
2.	Bolalarning rivojlanish xaritasini yuritish: kuzatish va yakka ishlashni rejalashtirish	2	2		
3.	Tarbiyachining oylik ish rejasi (Ish jurnali)ni yuritish tartibi	2			2
4.	Bolalarning rivojlanish xaritasini yillik yakun hisobotini rasmiylashtirish	2			2
5.	Yozgi sog'lomlashtirish mavsumida ta'limiy-tarbiyaviy jarayonni rejalashtirish va chiniqtirish ishlarini tashkil etish	2			2
	Jami:	10	4		6

1-mavzu. Tarbiyachining ish hujjatlarini rasmiylashtirish

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Tarbiyachisining ish hujjatlarining mazmuni. Tarbiyachining oylik ish rejasi asosida 05-ish hujjatlarini rasmiylashtirish tartibi. Ta'limiy jarayonlarda dasturlar va ularning mazmunini bilan tanishtirish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhitni tashkil qilish. Takomillashtirilgan "Ilk qadam" Davlat o'quv dasturida rivojlantiruvchi muhit mazmuniga qo'yilgan talablar.

2-mavzu. Bolalarning rivojlanish xaritasini yuritish: kuzatish va yakka ishlashni rejalashtirish

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Bolalarning rivojlanish xaritasini yuritish haqida tushuncha. Bolalarning rivojlanish xaritasini yuritish ishlashni rejalashtirish Maktabgacha yoshdagi bolalarni kuzatish va yakka ishlashni rejalashtirish takomillashtirilishi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishi va ta'lim olishiga qo'yilgan talablarida belgilangan rivojlanish sohalaridagi kutilayotgan natijalarni o'rganish

va berilgan mavzuga maqsadli yo‘naltirish.

3-mavzu. Tarbiyachining oylik ish rejasi (Ish jurnali)ni yuritish tartibi

(2 soat ko‘chma mashg‘ulot)

Tarbiyachining oylik ish rejasini Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishi va ta‘lim olishiga qo‘yilgan talablaridagi kutilayotgan natijalarni tarbiyalanuvchilarda rivojlantirishda har bir yosh guruhida resurs ta‘minotining muhimligi. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirining 2025-yil 29-avgustdagi “Maktabgacha ta‘lim tashkiloti va pedagoglarning ish hujjatlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 323-sonli buyrug‘i asosida 05-MTT tarbiyachining ish hujjatlarini tartibli rasmiylashtirish.

4-mavzu. Bolalarning rivojlanish xaritasini yillik yakun hisobotini rasmiylashtirish

(2 soat ko‘chma mashg‘ulot)

Davlat o‘quv dasturini amalga oshirish va har bir bolada tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda rivojlanish xaritadagi indikator va davriylikka mos holda hujjatlashtirishga o‘rgatish.

Maktabgacha yoshdagi (6-7 yosh) bolaning maktabga tayyorgarlik xaritasi rasmiylashtirish.

Davlat o‘quv dasturi asosida ta‘lim-tarbiya jarayonida shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv, uning tamoyillari, texnologiyalari asosida oraliq va yakuniy nazorat maqsadlarini belgilashga oid tushuncha berish.

5-mavzu. Yozgi sog‘lomlashtirish mavsumida ta‘limiy-tarbiyaviy jarayonni rejalashtirish va chiniqtirish ishlarini tashkil etish

(2 soat ko‘chma mashg‘ulot)

Yozgi sog‘lomlashtirish mavsumida ta‘limiy-tarbiyaviy jarayonni rejalashtirish va chiniqtirish ishlarini tashkil etish. Yozgi sog‘lomlashtirish mavsumida 05-02 oylik ish rejasini rasmiylashtirish malakasini shakllantirish. Yozgi sog‘lomlashtirish mavsumida ta‘limiy-tarbiyaviy jarayon ta‘birmomasi tuzish. Yozgi sog‘lomlashtirish davrida chiniqtirish tadbirlarini tartiblash.

2.4. Maktabgacha yoshdagi bolalarni savodga o‘rgatish

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko‘chma
1.	Maktabgacha 5-6 yoshli bolalarni savodga o‘rgatishda tarbiyachining kasbiy ko‘nikmalarini shakllantirish.	4	2		
2.	Tarbiyalanuvchilarda “4K” metodi orqali savodxonlik ko‘nikmalarini rivojlantirish.			2	
	Jami:	4	2	2	

1-mavzu. Maktabgacha 5-6 yoshli bolalarni savodga o'rgatishda tarbiyachining kasbiy ko'nikmalarini shakllantirish.

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Ilk-qadam davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni savodga o'rgatish. Savodga o'rgatish faoliyatini rejalashtirish

2-mavzu. Tarbiyalanuvchilarda "4K" metodi orqali savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish.

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Maktabgacha 5-6 yoshli bolalarning so'z haqidagi tasavvurlarini shakllantirish metodlari. 4 "K" metodi.

Maktabgacha 5-6 yoshli bolalarda fonemik eshitishni rivojlantirishda ta'limiy o'yinlardan foydalanishni tashkil etish mazmuni.

III. TA'LIM-TARBIYA JARAYONINI TASHKIL ETISHGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR

3.1. STEAM texnologiyasi asosida ta'limiy faoliyatni tashkil etish

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma
1.	STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limda qo'llash	2	2		
2.	STEAM ta'lim texnologiyasini qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar	2		2	
3.	Maktabgacha ta'limda faol rivojlantiruvchi muhitni tashkil etishda STEAM ta'lim texnologiyasidan foydalanish	2		2	
4.	STEAM ijodkorligi va muhandislik ko'nikmalarini shakllantirish	2		2	
	Jami:	8	2	6	

1-mavzu. STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limda qo'llash

(2 soat nazariy mashg'ulot)

STEAM ta'lim texnologiyasining mazmun-mohiyati.

STEAM texnologiyalari vositasida bolalarni ijodiy qobiliyatlarini ro'yobga chiqarish texnologiyalari.

2-mavzu. STEAM ta'lim texnologiyasini qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyasining qo'llanishi. STEAM yondashuvi asosida maktabgacha ta'limda kreativ fikrlashni shakllantirish

3-mavzu. Maktabgacha ta'limda faol rivojlantiruvchi muhitni tashkil etishda STEAM ta'lim texnologiyasidan foydalanish

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida STEAM ta'lim texnologiyasini qo'llash orqali bolalarda kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida STEAMdan foydalanish usullari.

4-mavzu. STEAM ijodkorligi va muhandislik ko'nikmalarini shakllantirish

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Maktabgacha yoshdagi bolalarda STEAM ijodkorligi va muhandislik ko'nikmalarini rivojlantirish. Dastur asosida o'yinli ta'lim faoliyati uchun resurslarni tayyorlash Lego-qurilish, konstruksiyalash, robototexnika - STEAM ta'lim moduli sifatida

3.2. Maktabgacha ta'limda Art texnologiyalari

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma
1.	Maktabgacha ta'limda art texnologiyadan foydalanish samaradorligi	2	2		
2.	Maktabgacha yoshdagi bolalarni art pedagogika vositasida ijodiy rivojlantirish	2		2	
3.	Art-terapiya orqali ijodkorlik va tasavvurlarni rivojlantirish	2		2	
Jami:		6	2	4	

1-Mavzu: Maktabgacha ta'limda art texnologiyadan foydalanish samaradorligi

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Art-pedagogika ta'lim mazmunida shaxsning shakllanishi. Art terapiyaning maqsadi.

2-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarni art pedagogika vositasida ijodiy rivojlantirish

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Bolalarning ijodiy rivojlanishi maktabgacha ta'lim tizimidagi badiiy va estetik ta'limning eng muhim yo'nalishidir. Art terapiya turlari qanday ishlaydi?

3-mavzu: Art-terapiya orqali ijodkorlik va tasavvurlarni rivojlantirish

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Art-terapiya orqali ijodkorlik va tasavvurlarni rivojlantirish. Ijodkorlikni rivojlantiruvchi art-terapiya mashqlari. Maktabgacha ta'limda. Eco-artning maqsadi va turlari. Mavsumiy eko-art loyihalari

3.3. Maktabgacha ta'limda modellashtirish texnologiyalaridan foydalanish

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari			
		Jami	Nazariy	Amaliy	Ko'chma
1.	Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan o'quv jarayonida modellashtirish texnologiyasi.	2	2		
2.	Bolalar faoliyatining har xil turlarida modellashtirish usulidan foydalanish	2		2	
	Jami:	4	2	4	

1-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan o'quv jarayonida modellashtirish texnologiyasi

(2 soat ma'ruza mashg'ulot).

O'quv jarayonida modellashtirishning mazmuni va ahamiyati. O'quv jarayonida modellashtirish texnologiyalaridan foydalanishga qo'yiladigan talablar. Modellarning turlari.

2-mavzu. Bolalar faoliyatining turli turlarida modellashtirish texnologiyasini qo'llash

(2 soat amaliy mashg'ulot).

Atrofimizdagi dunyoni o'rganish uchun modellardan foydalanish. Modellashtirish maktabgacha yoshdagi bolalarda maktabga tayyorgarlik jarayonida nutqni rivojlantirish vositasi sifatida.

3.4. Rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyat

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Rivojlanish markazlari bola shaxsini rivojlantirish omili sifatida	2	2	
2.	"Fan va tabiat" rivojlanish markazida bolalarni o'rganuvchi tadqiqiy faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik jarayon mazmuni	2	2	
3.	"Fan va tabiat" rivojlanish markazida bolalarni jonli va jonsiz tabiat bilan tanishtirishni faollashtirish	2		2

4.	“Til va nutq” rivojlanish markazida bolani kommunikativ faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik jarayon mazmuni	2	2	
5.	“Til va nutq” rivojlanish markazida bolalarni og‘zaki nutq faoliyatini faollashtirish	2		2
6.	“Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish rivojlanish markazida ta’limiy faoliyatni takomillashtirish	2	2	
7.	Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish rivojlanish markazida tashkil etiladigan ta’limiy o‘yinlarning o‘rni	2		2
8.	“San’at” rivojlanish markazida ta’limiy faoliyatini takomillashtirish	2	2	
9.	“San’at” rivojlanish markazida bolalarni rasm, applikasiya, plastilin va loy ishiga o‘rgatishni takomillashtirish	2		2
10.	Qurish, konstruksiyalash va matematika rivojlanish markazida ta’limiy faoliyatni takomillashtirish	2		2
11.	“Qurish, konstruksiyalash va matematika” rivojlanish markazida bolalarni origami va matematik tasavvurlarni shakllantirishga o‘rgatishni takomillashtirish	2		2
	Jami:	22	10	12

1-mavzu. Rivojlanish markazlari bola shaxsini rivojlantirish omili sifatida

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

Rivojlanish markazlarida pedagogning vazifasi. Rivojlanish markazlarida shaxsga yo‘naltirilgan yondashuvning tamoyillari.

2-mavzu. “Fan va tabiat” rivojlanish markazida bolalarni o‘rganuvchi tadqiqiy faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik jarayon mazmuni

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

“Fan va tabiat” rivojlanish markazining pedagogik jarayonining mazmuni. “Fan va tabiat” rivojlanish markazini metodik ta’minlash.

3-mavzu. “Fan va tabiat” rivojlanish markazida bolalarni jonli va jonsiz tabiat bilan tanishtirishni faollashtirish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

“Fan va tabiat” rivojlanish markazida bolalarni jonli va jonsiz tabiat bilan tanishtirishda qo‘llaniladigan amaliy uslub va uning turlari. Maktabgacha ta’lim tashkilotlari uchun “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturining yillik mavzuviy rejasi asosida tajribalar ro‘yxatini tuzish.

4-mavzu. “Til va nutq” rivojlanish markazida bolani kommunikativ faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik jarayon mazmuni

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

“Til va nutq” rivojlanish markazida bolalarni savodxonlikka o‘rgatish. “Til va nutq” rivojlanish markazini metodik ta’minlash.

5-mavzu. “Til va nutq” rivojlanish markazida bolalarni og‘zaki nutq faoliyatini faollashtirish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Bolalarning og‘zaki nutqini rivojlantirishda har bir yosh uchun qo‘llaniladigan ta’limiy o‘yinlar mazmuni. Bolalarning og‘zaki nutqini rivojlantirish uchun ta’limiy o‘yinlar taqdimoti (sentyabr-iyun oylari misolida).

6-mavzu. “Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish rivojlanish markazida ta’limiy faoliyatni takomillashtirish

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

“Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish” rivojlanish markazining pedagogik jarayonining mazmuni. “Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish” rivojlanish markazini metodik ta’minlash.

7-mavzu. “Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish” rivojlanish markazida tashkil etiladigan ta’limiy o‘yinlarning o‘rni

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish rivojlanish markazida bolalarni ertak bilan tanishtirishda qo‘llaniladigan amaliy uslub va uning turlari. Teatr turlari.

8-mavzu. “San’at” rivojlanish markazida ta’limiy faoliyatini takomillashtirish

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

“San’at” rivojlanish markazining pedagogik jarayonining mazmuni. “San’at” rivojlanish markazini metodik ta’minlash.

9-mavzu. “San’at” rivojlanish markazida bolalarni rasm, applikatsiya, plastilin va loy ishiga o‘rgatishni takomillashtirish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

“San’at” rivojlanish markazida bolalarni rasm chizishga o‘rgatishni takomillashtirish. Oy mavzulari bo‘yicha “San’at” markazi ta’limiy faoliyatini tashkil etish.

10-mavzu. “Qurish, konstruksiyalash va matematika” rivojlanish markazida ta’limiy faoliyatni takomillashtirish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

“Qurish, konstruksiyalash va matematika” rivojlanish markazining pedagogik jarayonining mazmuni. “Qurish, konstruksiyalash va matematika” rivojlanish markazini metodik ta’minlash.

11-mavzu. “Qurish, konstruksiyalash va matematika” rivojlanish markazida bolalarni origami va matematik tasavvurlarni shakllantirishga o‘rgatishni takomillashtirish

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

“Qurish, konstruksiyalash va matematika” markazida qo‘llaniladigan ko‘rgazmali metodlar va o‘rgatish usullari. Tangram va legolardan ta’limiy o‘yinlar. Oy mavzulari bo‘yicha “Qurish, konstruksiyalash va matematika” markazi ta’limiy faoliyatini tashkil etish. Oy mavzulari bo‘yicha “Qurish, konstruksiyalash va matematika” markazi ta’limiy faoliyatini tashkil etish

3.5. Tarbiyachilarining raqamli kompetensiyalari va texnologiyalari

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Raqamlashtirish muhitida zamonaviy raqamli texnologiyalarni amaliyotda qo‘llash	2	2	
2.	Maktabgacha ta’lim tizimidagi rivojlantiruvchi platformalar bilan ishlash	2		2
	Jami:	4	2	2

1-mavzu. Raqamlashtirish muhitida zamonaviy raqamli texnologiyalarni amaliyotda qo‘llash

(2 soat nazariy mashg‘ulot)

Raqamlashtirish jarayonining ta’lim tizimidagi o‘rni va ahamiyati. Raqamli transformatsiya sharoitida MTT pedagogining o‘rni va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish kompetensiyasi.

2-mavzu. Maktabgacha ta’lim tizimidagi rivojlantiruvchi platformalar bilan ishlash

(2 soat amaliy mashg‘ulot)

Pedagoglar uchun uzluksiz virtual kasbiy rivojlanish imkoniyatlari. Kasbiy faoliyatda rivojlantiruvchi platformalardan foydalanish.

3.6 TANLOV MODULI

1. Maktabgacha ta’lim pedagoglarida tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirish

T/r	O‘quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg‘ulotlari		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Maktabgacha ta’lim pedagoglarida tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirish	2	2	
2.	Maktabgacha ta’lim tashkiloti pedagoglarida tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirish metodlari	2		2
	Jami:	4	2	2

1-mavzu. Maktabgacha ta'lim pedagoglarida tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirish

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Tanqidiy fikrlash tushunchasi va uning pedagogik mazmuni. Maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagoglarida tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirishning ahamiyati.

2-mavzu. Maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagoglarida tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirish metodlari

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Tanqidiy fikrlashni rivojlantirishga qaratilgan zamonaviy pedagogik metodlar. Pedagoglarda muammoli vaziyatlar orqali tanqidiy fikrlashni shakllantirish usullari. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish bo'yicha amaliy mashg'ulot va treninglar tashkil etish.

2. Musiqa mashg'ulotlarida bolalarning ijodkorligini rivojlantirish

T/r	O'quv moduli mavzularining nomlari	Auditoriya mashg'ulotlari		
		Jami	Nazariy	Amaliy
1.	Tarbiyachi va musiqa rahbarining hamkorligi	2	2	
2.	Mashg'ulotlar jarayonida musiqa faoliyatini integratsiyalash	2		2
	Jami:	4	2	2

1-mavzu. Tarbiyachi va musiqa rahbarining hamkorlikdagi

(2 soat nazariy mashg'ulot)

Bolaning musiqiy ijodkorligi. Tarbiyachi va musiqa rahbarining hamkorlikdagi faoliyati.

Musiqiy faoliyat turlari orqali bola ijodkorligini rivojlantirish. Bayram ertaliklarini tashkil etish.

2-mavzu. Mashg'ulotlar jarayonida musiqa faoliyatini integratsiyalash

(2 soat amaliy mashg'ulot)

Tarbiyaviy maqsadlarni musiqa faoliyati bilan samarali uyg'unlashtirish. Musiqiy o'yinlar orqali bolalar ijodkorligini rivojlantirish.

III. YAKUNIY ATTESTATSIYA

(6 soat amaliy mashg'ulot)

Malaka oshirish kursi tinglovchilarining kurs oxiridagi yakuniy attestatsiyasi malaka ishining himoyasi (dars ishlanmasi va mikrodars) va o'quv rejaga kiritilgan o'quv modullari bo'yicha chiqish test sinovlari yoki boshqa nazorat turlari – yozma ishlar, ijodiy, mustaqil ishlar orqali amalga oshirilib, vazirlik tomonidan tasdiqlanadigan – Malaka oshirish kurslarining yakuniy attestatsiyasini tashkil etish tartibida belgilab qo'yiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

Huquqiy-me'yoriy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 16-dekabrda "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida" O'RQ-595-son qonuni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-mayda "O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PQ-4312-son qarori.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 21-iyunda "Maktabgacha va maktab ta'limi tashkilotlari xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" PQ-231-son qarori.
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 22-dekabrda "Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning Davlat standartini tasdiqlash to'g'risida" 802-son qarori.
5. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2025-yil 29-avgustda "Maktabgacha ta'lim tashkiloti va pedagoglarning ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 323-sonli buyrug'i.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari

1. Sh.M. Mirziyoyev. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash–yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.—T.: O'zbekiston NMIU, 2017- yil.
2. Sh.M. Mirziyoyev. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. —T.: O'zbekiston, 2018-yil.
3. Sh.M. Mirziyoyev. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. —T.: O'zbekiston, 2018-yil.
4. Sh.M. Mirziyoyev. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug' hayoti yorug' kelajagi farovon bo'ladi. T.: O'zbekiston, 2019-yil.
5. Sh.M. Mirziyoyev —Yangi O'zbekiston strategiyasi. T.: O'zbekiston, 2021-yil.

Fanga oid adabiyotlar

6. Grosheva I.V., Mirziyoyeva Sh.Sh., Yevstafyeva L.G., Maxmudova D.T., Nabixanova Sh.B., Pak S.V., Nazarova V.A., Isxakova M.R., Abdunazarova N.F. O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun ilk qadam davlat o'quv dasturi (takomillashtirilgan ikkinchi nashr) Toshkent 2022-yil (o'zbek va rus tillarida)
7. Ilm yo'li variativ dastur 6 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash. T.: 2022
8. N.Sh. Abdullayeva Kelajak sari ilk ta'lim bilan: Variativ ta'lim ; T.: Iqtisod-moliya, 2020. – 104 b.
9. Groshyeva I.V., Djanpeisova G.E., Mikailova U.T., Ismailova, M.A. Kenjabayeva D.A., Gulyamova N.B., Miftayeva N.A —O'yin orqali

ta'lim berish Uslubiy qo'llanmasi, T — 2020

10. Shatova A.D. Tropinka v ekonomika: programma, metodicheskie rekomendatsii, konspekty zanyatsii s detei 5–7 let . Moskva , Ventana-Graf publ., 2015. – 176 bet

11. Zinoveva T.A. Pedagogicheskie usloviya razvitiya finansovogo gramotnosti u starshikh doshkol'nikov . 2020 yil. 36-38-betlar

Elektron ta'lim resurslari

1. <https://avloniy.uz/uz>
2. <https://ru.wikipedia.org>
3. <https://www.oecd.org/>
4. <http://www.gov.uz>